

apšolos savu rokas kīļu, tāt drīš un tai mebrā, tā no šķis lašes teel pēprastis, katrā laikā un beš lahdām pērunam papidinat. Tai gadījumā, tad nelahdu pagarinajumu man wairš nepeelastu un es savu aišnehmumu noteiktā terminā neatmaksatu, atļauju lašei no manim eeguldito rolas kīļu pehž sawas patišchanas waj nu priwātā waj atļahdā zekā tuhlin pahrdot un no ta eenehmuma, zil taht taš sneegtu, samalfat sawa kapitāla, minetu rentu un išdewumu prašjumu un parādu, ištuhstumu, taš waretu rasteš no manāš mantas peedšht zaur tuhđaligu ištihlahšanu.

Kā sinamš, preešch pabris gadeem eestahjās pee muhšu lauhjaimneekem ištih gruhti laiki gan aij neidewigām rajcham, gan aij labības zenu krišchanas. Tarehž ne Peterim Platajam, neš ta tehram Pidrīkim Platajam nebija eespehjamš 1892. gada parādus un prazentus nolihđinat. Tad nu ari Rīgāš Latweešchu amatneeku palihđsības beedribas krahju un aišdewu laše rihtofušeš, tā parāda rakstā tektis, „pehž sawas patišchanas“. Uš winaš piinwarneekadirektora Petera Bišneeka ušaižinajumu Zehšu notars R. v. Voigtš, tā no wina apleežības rakstā redjams, 1892. g. 5. dež. aishraunā uš Bez-Peebalgāš Kalna Sinepu mahjam un darija to ihpachneekam Pidrīkim Platajam sinamu, ta minetā laše atteiž šcham aishnehmumu, kuru šchis, Plataiš šanehmis no lašes, eekihladams uš Kalna Sinepu mahjam ingroseto obligaziju par 900 rubleem, un ta šchi obligazija uš 1885. gada 4. dežembri sem Nr. 833 notariški apleežinatāš blante-žehjās parahša pamatā pahrgahjuš lašes ihpachumā, tadehl krahju un aišdewu laše praša no šcha, Pidrīka Plataja, ta šchis lai samalfat šechu mehneechu laika, slaitot no atteižchanas deenas, pehž obligazijas parādā palikušcho kapitālu lihđi ar prazenteem un išdewumeem.

Respehdams nolihđinat parādu no 475 rbl., Pidrīkis Plataiš ari ne-eespehja samalfat diwreij leelatu kapitālu no 900 rubleem, kurech no wina tagad tita prašis ne uš aishnehmuma, bet jau uš eekihlatāš obligazijas pamatā. Tadehl lašes piinwarneekš ištuhđeja Pidrīki Plataju pee Rīgāš apgabalteefāš, bet ne uš aishnehmuma parāda šihmes, bet eekihlatāš obligazijas pamatā, prašdams ne parāda samalfatšanai 475 rubtus ar prazenteem un išdewumeem bet obligazijā eerahtito naudas sumu no 900 rbl. lihđi ar prazenteem par dešmit gadeem, slaitot no 1885. gada 1. nowembra, un teefāš išdewumeem, tā ta prašjuma sumā tika aprehtinata uš 1440 rubleem.

Tā aishnehmums no 475 rubleem pahra gabds bija pahrehtees par 1440 rubtu leelu prašjumu summu.

Rīgāš apgabalteefa sawā špreedumā no šcha gada 24. nowembra ari pēspreda Rīgāš Latweešchu amatneeku palihđsības beedribas krahju un aišdewu lašei eesulđseto prašjumu, tā ta subđsiba bij zelta uš obligazijas pamatā.

Rīgāš Latw. Amaineeku palihđsības, beedribas krahju un aišdewu lašes walde sawu rihtofchanos rauga šeloschā atbildē attaišnōt.

protojotes domam, ta par seeweetes dšihwes ušdewumu ušlatams darbs. Tamdehl jamehginot šchis jautajums pahripreest nopeetnati, eewehrojot biologijas prašjumuš. Ar šcho apzerejumu kopam šaišis ešot ari tā sauzamāiš seeweeschu emanipazijas jautajums. Newarot šcheit šihfundš eelaištees, bet gribot tikaš minet galwenāš leetas. Par šcho jautajumu ešot daudž rakstis, bet domāš toti pretištāš. Kad apstātot wišu plaško literaturu, tad jāleezinot, ta maš tur ešot nopeetnu šinatistu rakstu, bet daudž polemiku. Domehri wišu literaturu šcheit pahrunat ne-efot eespehjas, tamdehl jāpeeteefot ar šcho aishrađdijumu. No biologija šahwolla ešot ja-attihšt, ta ari seeweetei wājaga štrahdat. Bet ne-efot jaaišmirt, ta winaš wehl otrs šwarigatš ušdewums — behrnu dšemdeschana un behrnu audšechana. Zilweje newarot no beidšamā ušdewuma atfajitees, ja wina negribot no sawas dšihwības atfajitees. Gahdat par labem pehžmahjeem, taš zilwešu ušdewums. Tā tad seeweetes pirmais un šwarigalāiš ušdewums ir behrnu dšemdeschana. Bet tamdehl tad nuhju laiku zilweši sahtot šcho dabiffo ušdewumu ušlatit par pašewinošdu, par nowehrtigu? Tahdi eestati ešot šmeeligi un leezinot par šellu šinatistu ištihhibu. Kaš šaprotot pašauli nu dabu, taš ešot pēspreešis atihšt, ta šchis ušdewums weens no wišwarigakeem pašaulē. Seeweete warot lepeetees ar šcho sawu ušdewumu, jo wina zaur to ešot ušlatama par wišas nahlamības šalni. Šilai diwās eespehjamības atleek, ja šcho jautajumu prahtigi pahrdonā; waj nu zilwejei ja-attāšas no sawas dšihwes turpiināchanas un jāeet bojā, waj winaš ja-attihšt, ta seeweetes pirmais ušdewums ir behrnu dšemdeschana, ta wiša winaš dšihwe pehž šchi ušdewuma janofahrto. Ešot božgaligi wihigi tee wahrdi, kureš tagadne nereti dširdot atlahrotojam, proti: seeweetes dabiflāiš ušdewums ešot šems, taš nepazetotes pahri par lopeem. Un domehri šchōš wahrdus tih beechi dširdot. Tahdi gan toš atlahrotojet beš apdēmas, bet mulkigi taš domehri ešot. Ešot tihri brihnumi, tamdehl tad wihreešchi sawu dšihwi, sawus darbus noštahdot augstati par seeweeschu darbeem? Mahdas teefšas tad wineem dotas, tā špreest?

Been. „Walsš“ redaktija!
Zuhšu laiktahša 1895. gada pehdeja numurā atronas rakstis „Gruhtee laiki un kredits“, kura šarj žitām nepareišibam teel pahrmestis Rīgāš Latweešchu amatneeku palihđsības beedribas krahju un aišdewu lašei, ta ta „šakruhwejuš“ Petera Plataja parādu šchāi lašei, kurech 1891. gada marā mehneši bijis tikaš 475 rubtus leelš, 1895. g. uš 1440 rubteem un beš tam wehl prašjūš prozentus par 10 gadeem, kaut gan parāda prazenti lihđi 1892. gada mehneši nolihđinat. Ja krahju un aišdewu laše pateek tā buhtu rihtofušeš pret Peteri Plato, tad pehdejam teefcham buhtu eemešis šehelotees par krahpachanu ištardot malfajuma aprehlinu. Bet leeta nu ta, ta rakstā „Gruhtee laiki un kredits“ šazeretajš, ta pehž wiša redšams, leetas neprateiš, naw warejis ištahkt Petera Plata teefšto šalaru ar krahju un aišdewu lašē no šalara ar Pidrīki Plato, šaja uš Petera Plata parādu ar prašbu pret Pidrīki Plato un otradi, un beidšot pēsprouch daščadus jautajumuš, kuri neatron nelahdu pamatu leetas apstahkōš, bet peerahda tikaš autora nešināchanu.

Peteris Platajš aishnehmāš no Rīgāš Latweešchu amatneeku palihđsības beedribas krahju un aišdewu lašes sinamu sumu, pee tam eekihlaja pehdejai par droščibu obligaziju, ištahktu 1885. gada ottohra mehnešchā 29. deenā no Pidrīka Plata par 900 rubleem ar prazenteem, un ingrosetu uš Bez-Peebalgāš Kalna Sinepu mahjam. Rahdā weidā un no kureenes Peteris Platajš šcho obligaziju bij eegumis, taš lašei bija weena alga, tadehl ta blante žedetas obligazijas eet no rolas rokā tāpat tā wehrtšpapiri, taš ištahktiti uš „ušrahđitaja“ wahrdū. Ši „Walsš“ nodrukātāš parāda šihmes redšams, ta eekihlatajš Peteris Platajš šarj žitu atlahwis lašei pahrdot nodoto rolas-kīļu priwātā waj atļahdā zekā tai gadījumā, ja taš nesamalfatu sawu parādu noteiktā terminā. Rakstā „Gruhtee laiki un kredits“ autors patš šala, ta Peteris Platajš ne-efot nolihđinat lašei 1892. gada „parādus un prozentus“. Šlgašu laiku weli nogaibjuš, krahju un aišdewu laše, pamatojotes uš Baltijas gubeinu priwatteešbu 1443. panta, pahrdewa Petera Plata kīļu, augšchmineto obligaziju, atļahdā wairakfolišanā zaur Rīgāš pilšehtas uštupneeku, pee tam pate peedatijās tā šolitaja un eeguwa obligaziju par sawu ihpachumu. Protams ta nopehktot obligaziju, laše eeguwa aridšan ar šcho obligaziju saweenotāš prašības teefšas pret winaš ištahktitaju Pidrīki Plato, kamehri Petera Plata parādš lašei bij eestātamš par ištahktu un dšehstu. 1892. gada dežembra mehni, 5. deenā laše pašinoja Pidrīkim Platajam zaur Zehšu notaru šon Voigtu, ta no wina ištota obligazija pahrgahjuš lašes ihpachumā, un ta laše ušfata tam obligazijas kapitālu ar prozenteem uš 1893. gada jūnija mehni, 5. deenu. Pidrīkis Plataiš nelikāš par šcho pašinojumu ne šinot, bet šahla nolaišt šaimneezibu un ehtāš Kalna-Sinepēš. Nedšedama, ta kīlās (proti minetāš mahjas) wehrtība ahtri ween pamafinajās, un triš g ad us (beš weena mehnešchā) gaidijuš, waj Pidrīkim Platajam ne-eepatiftees atgahđinatees sawa peenahkuma, laše beidšot išteetoja sawas šikumistās teefšības un eesneedja pret

Pidrīki Plato subđsbu uš eeguhtāš obligazijas pamata, kura ari tika ištahktita Rīgāš apgabala teefā 1895. gada nowembra mehni, 24. deenā.

Šchahdi nu ir weentahrešchwe leetas apstahktit, taš „Walsš“ dewuščhi eemešlu nontžinat lašes rihtofchanos, kaut gan pateekšbā pehdeja naw nefa žita darijuš, ta ween eewehrojūš sawas interešes, ta taš katram kreditoram jādara, lai nezeestu šauđejumuš.

Peer šcha ištahktorojuma lai buhtu atwehletš pēsproust lahdus jautajumuš, uš kureem, ta žerams, „Walsš“ redaktija neleegšeš dot atbildi.

Waj sem augšchmineteem apstahkteem „Walsš“ bija teefšba šajaukt Petera Plata parādu ar prašbu pret Pidrīki Plato, ta taš peemechram daris teikumā: „Respehdams nolihđinat parādu no 475 rbl., Pidrīkis Platajš ari nešpehja samalfat diwreij leelatu kapitālu no 900 rbl. kurech no wina tika prašis ne uš aishnehmuma (lahda aishnehmata?), bet uš obligazijas pamatā?“

Waj sem augšchmineteem apstahkteem „Walsš“ wareja apgalwot šaweem laštajeem, ta aishnehmums no 475 rbl. pahra gabds bijis pahrehtees par 1440 rbl. leelu prašjumu, kur tātchū krahju un aišdewu laše pret parādneeku Peteri Plato nelad naw žehluš 1440 rbl. leelu prašjumu?

Waj taš apstahktis, ta Peteris Platajš lihđi sinamam laitam nomafajis prazentus par sawu aishnehmumu, war atwahinat Pidrīki Plato no peenahkuma malfat prazentus no obligazijas kapitāla noteiktā leelumā?

Ar lahdū noluhku „Walsš“ sawu rakstu klajā laiduš, kur tātchū Pidrīkim Platajam, ja taš domaja, ta winam noteek netaišniba, bija piinigi eespehjamš želt sawas eerunas un peerahđijumuš preešchā Rīgāš apgabala teefai 1895. g. nowembra mehni, 24. deenā?

Rīgāš Latw. Amain. Pal. beedribas krahju un aišdewu lašes walde:
Preešchneeka weetneekš: Š. Aleksejewš.
Direktori:
P. Bišneekš. P. Stutščhā.

Tagadeja Turzija.
VI.

Sozialā šadšihwe naw padarijuse Turku — šcho tufnešchā ganu — par piinigi atihštita šabeedribas ložeti. Wina garigā dšihwe ir pilšehtā ta pate, ta toreij, daščus gadušintenus atpafat tufnešchā tektis. Šarj šinteem un tuhštlošcheem Turš dšihwo sawruhpu, weentuligi, weens patš ar sawām tumščam domam. Šhita, dšihwa šabeedriba pee teem weli mellejama. Winu dšihwes štrauts tel katrai šahrtai sawruhpu — wihreešchi dšihwo sawu dšihwi, seeweeschhi atkal sawu. Pehdejo mehš jau druzin pašhtam un tagad atleek tikaš tekt lahdū wahrdū par pirmajeem. Wan ari wihreešchi šanahšt šchad un tad kopā, bet — turwakas, ihstāš draudšības tee nepašht. Turkeem naw ne jāufmas no muhšu šabeedrigāš dšihwes, kur walda jauša weegla šarima,

Tamdehl ta seeweete wišu laiku, kamehri pašaulē pašahw, bijuse pašlaušiga dabiflam prašjumuam — ušneemtees mah-tes peenahkumuš, tamdehl wina ari eemantojuse šewiščku meefas eetaišt. Wih apgalwojumi, ta seeweeschu meefas eetaiše un winaš darbibas uš matu lihđinotees wihreeščhu meefas eetaiše, ešot nešinatniški, nepeerahđiti, ešot weentahrešchi kata šauženi žihnā par seeweeschu teefšbam.

Tamdehl ta seeweeschu pirmais un wišwarigalāiš ušdewums ir mahtes peenahkums, tamdehl šabeedribai jagahdā par to, ta seeweete netittu apšeausta pahraht gruhteem meefageem un garigeem darbeem, ta wina waretu sawu dabiffo peenahkumu wišlabaki ištahktit. Un taš ešot gruhš, toti gruhš. Wihreešcheem naw neš jehgas par wina gruhstumu, tikaš ahrti to wehl žit nežit noprot. Bet pašchāš seeweetes to jau šen atšinušchāš. Rahda eewehrojuma seeweete reiš ištahktitees, ta wina labaki wehletos pahreželtriš ašinainu šauju breefšam, neta weenu weenigi dšemdeschānu. Meitemu ištihhibas programai tamdehl jābuht šewiščhāi, tai ja-attahktiras no šellu ištihhibas programāš. Ar to autors nemāš negribot šajit, ta seeweeteem jābāuda šella ištihhibā. Nebuht ne! Daščōš arođōš tai preešch dšihwes wajadšigāš pašchāšas šināchanas neta wihreešcheem, tamdehl tee arodi meitemem pašneefšam pašchātā weidā. Tagadeja seeweeschu ištihhibā nebuhš nepeeteefot biologijas prašjumeem, t. i. turpmafai mahtes peenahkumu ištahktit.

Tamdehl seeweetes audšināchanai, winaš darbeem jābuht tahdeem, kaš wina šagatawo preešch šchi pirmā ušdewuma. Taš mums jā-afšinas, nošlot seeweetes ištihhibu un winaš darbus. Šabeedribas peenahkums ir gahdat, ta no katras seeweetes teel attureti nošt tahdi šaitigi ešpaidi, taš mašina winaš šehju, wišlabaki ištahktit sawus mahtes peenahkumuš. Tamdehl newar buht ne runāš no tam, ta seeweetei jādara wiš tee pašchi garigi un meefigi darbi tahdi wihreetim. Seeweetes dabiflāiš ušdewums to neatkauj, ja negribam, ta wina dšemdē nešpehzigus behrmus. To mums mahja biologija uš katra šofa un zilwekōš taš gluhši tāpat. Seeweetei ja-attāšas no gruhstakeem garigeem un meefageem darbeem sawu pehžnahlamu labad, sawa mahtes ušdewuma dehl. Un to ari dara wišu šchirū seeweetes, tilko winaš laulibā ušahkufchāš ištahktit sawu mah-tes peenahkumu, ja tikaš apstahkti winam to atkauj. Taš deemschehl weenmehr tā naw, par to šabeedribai jagahdā.

Tamdehl ta seeweete wišu laiku, kamehri pašaulē pašahw, bijuse pašlaušiga dabiflam prašjumuam — ušneemtees mah-tes peenahkumuš, tamdehl wina ari eemantojuse šewiščku meefas eetaišt. Wih apgalwojumi, ta seeweeschu meefas eetaiše un winaš darbibas uš matu lihđinotees wihreeščhu meefas eetaiše, ešot nešinatniški, nepeerahđiti, ešot weentahrešchi kata šauženi žihnā par seeweeschu teefšbam.

Tamdehl ta seeweeschu pirmais un wišwarigalāiš ušdewums ir mahtes peenahkums, tamdehl šabeedribai jagahdā par to, ta seeweete netittu apšeausta pahraht gruhteem meefageem un garigeem darbeem, ta wina waretu sawu dabiffo peenahkumu wišlabaki ištahktit. Un taš ešot gruhš, toti gruhš. Wihreešcheem naw neš jehgas par wina gruhstumu, tikaš ahrti to wehl žit nežit noprot. Bet pašchāš seeweetes to jau šen atšinušchāš. Rahda eewehrojuma seeweete reiš ištahktitees, ta wina labaki wehletos pahreželtriš ašinainu šauju breefšam, neta weenu weenigi dšemdeschānu. Meitemu ištihhibas programai tamdehl jābuht šewiščhāi, tai ja-attahktiras no šellu ištihhibas programāš. Ar to autors nemāš negribot šajit, ta seeweeteem jābāuda šella ištihhibā. Nebuht ne! Daščōš arođōš tai preešch dšihwes wajadšigāš pašchāšas šināchanas neta wihreešcheem, tamdehl tee arodi meitemem pašneefšam pašchātā weidā. Tagadeja seeweeschu ištihhibā nebuhš nepeeteefot biologijas prašjumeem, t. i. turpmafai mahtes peenahkumu ištahktit.

Drām šahrtam ešot katra apšiniga pašaulēš pilšona peenahkums gahdat par to, ta katra seeweete war šcho sawu dabiffo peenahkumu ištahktit, ta wina teel apžezeta. No biologija šahwolla ešot ja-attihšt, ta ne-pretjam seeweeteem ešot teefšas šajust sawā širdi wišdšilale ruhstumu un nižināchanu pret tahdeem wihreešcheem, kuru šahwollis piinigi apdroščināš, kuri gan war prežetes, bet kuri to nedara aij egoištigāš patišchanas, ta war sawā wafā labi ištihwotees. Bet ari seeweetei jagahđajot, ta teel ištahktita. Taš panahkams zaur to, ta wina ištahktit sawu meefu pehž biologijas prašjumeem. Zaur to ta

joft, smieklī, rotāts, asprātība, kur pārņemta viņas sa-
būvniecības, kur vēns no otra var daudf ko mah-
jitees, kur wari rāsturus wehrot, proti zeemat pee weena
scho, pee otra zitu gara ihpaschību. Wīnu farunas nepa-
zēšes nekad pahri par wīsneezigafajām semes pihschu
lecinām. Mihlestības tee waj nemaš nepašīst, dārkst-
neezība ari til masam pulzinām pašīstama, šinatnes wīni
nepašīst, politikas teem ari nelahdas naw, atleel tad tikai
latra lbeenišchs darba lauks.

Wīna garam ir grūti pazētes lībš weenai otrai
idealai, ar rokām netaustamai leelai. To peerahdā deei-
gan gaischi wīnu waloda, kura ir ne-issafami nabaga ar juhtu
un hehdseenu nosaufumeem, tā kā zil nezil wairat igliht-
teem Turkeem janem zitas walodas palihgā, lai waretu
wīšas šawas domas pareiš īsteit. Bet leelu leelā dala,
tā jau minēš, negrib no zita la neko šinat, tā til no ta,
kas latru deenu wīnu azu preešchā. Wīšu, kas wīnam ne-
šaprotams, tas ušflata ar wisleelato weenalībību, kamehr
gandrihš īflatra zita tauta tātšhu mehšina jauno parah-
dību īdibinat, šaprašt, pakal darit. Turš til mahš šinatnes
panahfumus kalpinat un ari tikai tad, tad tam no jauna
atrāduma lahds ar azim redšams labums atlež. Tā wīšch
panes ari šwešneestu eewahšchanoš šawā semē ar tahdu
pat pazeetību, ar lahdu leelops kauj muschu baram uš
šawas muguras šaigat — lībš tam laikam, kur tās šahl
uš ghinija rahpēes un tad — weens aštes mahjeens un
šukaini prom. Tā ari Turš dara: wīšch kauj Eiropēšchēm
šawā preešchā „ehromotees“ tā til wīneem patiš, wīšch
īleeto wīšu labumu, kas tam zaur wīneem pee-žams, uš-
klaufas ne aži nepamiršchšinadams wīšas wīna zivilīšajās
(appaišmības) mahzības, pahrgrosa ari šawus likumūs,
mobi, ceraschās, mahzās ari mušhu filosošijas pamata liku-
mus pakal runat, kaujas pat šawu apgehrbu reiš pah-
grosit, — bet šawā širds dibinā tas paleet weenmehtr tas
pats nelokamašs, zeetašs, šwehrišgais Turš, kas til gaida
brihdi, kur tas wardē wīšch ap wīnu „ehromiošchēm“
Eiropēšchēm kašu apgreest. . .

Bet, waj tad pateest netad neaušis tur jauna gaisma,
wīnā semē starp diwām pašaulēs dālam un diwām juhrām?
Waj nepuhtis špirdšinošs wehšinšch īf wakareem? Waj
nemodinās gara gaismas šaules šarīšch šche šnauošcho
Turku, turšch žitadi til tad mehds mostees, tad tam šobenu
rošā špešch?

Kā zeen. laštaji šin, tad tahda gaismina Turzija jau
auš. Pehdejo mehnešchu nemeera šinš īf Turzijas ar-
ween un arween šafstojam wārdhu „reformu partija“ un
„Jaun-Turki“. Šimtee un tuhstoschēm scho „gaismas
šenšom“ īf gremdeš Bospornis šilajōš wīnōš, jo tee deim-
šehš grībēja uš reiš wīšu gaisht, wīšu no-ahrdit un uš reiš
wežās, šapwūšchās Turzijas weetā ušželt lahdu idealu
walstis ehtu. . . Nelaimigee šapnotaji!!

It ihpaschi šchini laikā ir īf peewilzigi aplūhtot Turku
ahrejo dšhwī, jo ari šche atšpoguložās deei-gan rāsturi-
gī wīšch žihnīšch starp gaismu un tumšību, starp wežēm un
jauneem laikēm, starp wehdēšību un gara brihwību, starp
— wežajēm un jaunajēm Turkeem: wežās nelokamašs,

īhštās Turš wallā turbānu, garo šwahrtu un šentehwu
šteltenās kurpes un jo štingrāts, jo nelokamašs un „īhštāš“
Turš, jo rešnātš un leelātš tā turbāns. Reformu-
jeb Jaun-Turš wallā garu melnu lībš pat šmātram šaknopetu
šwahrtu un tumšchās bīšchās. Tikai no šarlānā šewa ween-
tu redšī, tā tās īf Turš. Duhšchīgalee Jaun-Turku jau-
neštā wālejas weštes, gaischās bīšchās, krahšchūšs kašlāntīnus,
brelotūs pee pulštīna ķehdes un pušu puščhiti knopes žau-
rumā. Šarš šchem, turbāna un šwahrtu wallatajēem, īf-
platas plats bešdībīns. . . Tikai „Turka“ wārdhu abas
šchētras wallā lepīgi.

Turš ar turbānu tij štipri-ween, tā īf tilts, kas pār
elli pahri wed, teewāts tā mats, plahnāts tā wīna šobina
ašmīns; šawu īlbeenišchu mašgāšchanoš tās īdara no ko-
rana (Turku bibeles) nolīktajās štundās, minūti pehž minūtes;
pehž šaules noešchānas tās šawa dšhwofka wairš neat-
stahj. — Turš ar šwahrtēem šmejas par Muhamedu un
wīna tijbas mahzibām. Wīšch rūnā pa franžīštī, leelās
fotografētes (Turku tijāba aišleedš nobildet žilweka gihmetnī)
un pāwada šawus wakarus teatri.

Ir wehl weena šchīra — šchanbigee. Dāschī no teem
wallā gan wehl turbānu, bet tās īf palzīs til masīnšch,
tik neezigs, tā no tā jau īf weegli war pahreest uš šewa
wallašchānu. Žiti patura garo šwahrtu, bet turbānu tee
jau šen nometušchī. Žiti atkal gēhrchās pehž wežās modes,
bet beš tupelem, beš platajam jostām, beš ažš ķihtošchām
krahfam. — Šeweetees nū gan patura wehl wees pšhwūri
un wīnu formas apšehpeju manteli, bet pšhwūris īf tapīs
waj pawīšam žauredžīgš un šem tā redšama māja, dāika
Parīšes modes hutite un apāšch mantela redšams šwahrtē
īf tās pašchās modernās Bābeles — Parīšes. Katrā gadā
nosuhd tuhštōšchēm wezo garo laštānu un parahdas tuh-
štōšchēm modes šwahrtu; katrā deenā ašjeest uš mušchīgū
dušu lahds wežš Turš īf peedšmīst weens no jaunajēm.
Turku rošhu ķrehtu, īf s p i, weetā nahš laikraštīs rokā,
garā šchāybuka weetā nahš žigareš, ušdena weetā — wīnš,
Arābeeschu gramātikās weetā Franščhu wārdnīza, un šoka
nama weetā muhra ehla, šlawere īfšpeešch Arābeeschu mu-
škas instrumentūs. — Wīš, wīš pahwehšchās, wežš
šuhš, jānš ronāš!

Warbuht tās laikš jau tuwu, kur tagad ežās
Turzijas atleelas buhš mellejamās tahtu, tahtu Maš-
Ašijas kalnu grāwās un mešhu beesumōšs, tāpat tā tagad
wežās Španijas atleelas mellejamās til Andalušijas lahds
zeematōš.

Scho abu anšchā mineto štrahwu štarpība manama
ari wīnu dšhwofkōš. Šau par šleegšni pahri lahpdams
mani, waj tu ešt pee „jāmā“ waj „wežā“ Turka. Memšm
peemehram haremū. Pee piemā wīšch šchīni dšhwofka dala
lībššinajās Eiropas kundšhu telšam. Tur īf šlawere,
kuru „kundse“ waj „kundšes“ no lahds krištīgās štolo-
tajās špehet mahzijas, tur īf šchūjams galdīnšch un šchūjama
mašhina, lehntrehtīs un rāštāmš galds. Pee šeenās re-
dšam effendi, mahjās lungā gihmetnī karājamees, kuru lahds
Pēras mahššeneekš pagatawojis. Tur laštā štahw gļištē

grahmatu plauttīnšch ar lahdam 20—30 grahmatām, kuru
štarpā netrūhtšt Franščhu wārdnīza un Parīšes īllustretā
modes šchurnala pehdejašs numurs, kuru Španijas konsula
kundse mahjās mahšē, šawai pašīstamai, peestūžija. Peh-
deja mahš ari krahšot un apgalwo šawām draudšenem, tā
wīna gara laika šawas mahjās nepašīstot. Ari deenas
grahmatu tā wed. Kahds Franščhu štolo-
tajs — nu, pro-
tams wežš un nejauks žilwešs — nahš tai-
dot šenwer-
žijas štundās. Kad tā šastīnt, tad teel atweštš ari Fran-
ščhu ahrstis, šchīs drihtšt ari buht jānš un štastis, tad til
wīnšch špehž īdšeebet, jo mahjās lungš naw til „šmeekli-
gī“ greištēdīgš, tā wīna tauteešchī — Wež-Turki. Kundsei nahš
krištīgā „šchneiderene“ ušprowet šteiti, ar kuru tā žetur-
deenas wakarā — Turku šwehtwakarā pahrtēigē šawu
effendi, kuršch, labi augštū weetu ministrižā enemdamš,
šolija šawai kundsei rahdit žaur durwu šchīrbu balli pee
Angļu šuhma. . .

Ar wārdhu šatot, šche walda Turku tijāga „Eiropē-
schu“ kundse, kura arween un arween mehds šawām drau-
dšenem peebīst, tā wīna dšhwō tā „krištīgā“. Un šchīs
draudšenes? Tās īf wīšas, wīšas wīnās dšhwēs, wīnās
dšhwēs ušflatu peekritejas, bet newar, nedrihtšt, nepehž
wī f a s pehž šchi parauga dšhwot, lai wīšas wīnās šmejas
un šobo par wezo Turku „mahzizību“, wīnu „pedan-
teriju“ un „leeluligo deewbīžību“. Wīnu šarunas arween
beidšas ar wārdheem, tā „teeschām laikš ešot eefahht „sa-
prahtigatu“ dšhwī.“ — —

Bet — Wež-Turku haremā? Šche wīš īf īhštī
„turzīst“, šahlot no apgehrba un beidšot ar wisneezigako
īštābas leetu. Weenīgā grahmata, ko šche redšam īf „korānš“,
weenīgāš laikraštīs īf oščielāš „Štambuls“. Šlimības
brihdi newed pee kundšes wīš ahrstī, bet „gudru“ wežu
Turžeti, kurai pret wīšam šlimībām weenas un tās pašchās
šahles. — — Ar wārdhu šatot no Eiropas — ne šmataš.

No eekšchsemes.

a) Waldības leetas.

Par Rīgas aprīnka šemneelu leetu šonišaru eēžēš
šewiškhu ušdeumu eerebna weetas īf. pee Widšemes gu-
bernatora — Štomarowšīs.

Par Rīgas apgabala teefās ložeļi eēžēš Pēšlawas
apgabala teefās Dštrowas aprīnka ložeļīs Wīłšchewšīs un
pehdeja weetā Šelgawas apgabala teefās profurora beedriš
Dīšchewš. (W. B.)

Par Widšemes šrona palatas kanzeļistu eēžēš
Pļoškā šrona palatas kanzeļīs Nišolājs Šlawrows. (W. B. A.)

Apbalwoti šudraba medalam: Rīgas aprīnka
nodohtu waldeš ložeļīs Šridrihšs Šaumans, Wallas ap-
rīnka waldeš ložeļīs Šeorgšs Šelš, Rīgas pilšehtas šchē-
neezības deputātš Šonštantīns Šupitowš, Wīłhelms Šegnerš
un Andrejs Šlatos. (W. B. A.)

Wīsaugštaki apbalwotš ar Štanīšlawā 3. šchīras
ordeni 180. Uštš-Dwīnštās pułla šchābskapteīnš Andrejs
Šumpurs.

eamantos wefēlību un špirgtu garu un wihreētīs tāi labprāht
peekēšes mihlestībā uš šopīgu, laimīgu dšhwī. Ešot teeschām
jau pēnāhžīs laikš, kur šeweetem ja-atmet laiti-gā ceraschā
šakropēt šawu meesu ar newajadšgeem šoršeteem un žiteem
modes pahřpšehšumeem.

Prezejuschōš šewu pēnāhčūšs ešot gabdat par laimīgu
šamilijas dšhwī. Wīnām jābuht wihreeschu draudšenen,
tas tos aplaimo ar šawu mihlestību, ar šawu uštizību, bet
ari ar šawu padomu. Naw labi, tad prezejuschās šewas
dšhwēs ušdewumi šneedās pahri par šawas šamilijas
robeschām. Tur ešot til daudš darba, til daudš ruhpiju,
šchī pēnāhčuma īpildīšchana prasot til daudš energijas un
ušpureschānās špehšās, tā teeschām buhtot par daudš, no
šeweetes wehl kaut ko wairat prašt. Šabeedribai ešot
ja-apmeerinas, ja šeweete scho šawu šwehtības pilno darba
lauku labi apštrahdā; bet wihreetīm jāzibnas dšhwē, naida
un kaišlību pilnā dšhwē. To mahžot biologi-
ja, apštīprina-
dama šilai jau šenlaikūs neapšinigi no wīšas žilwežēs
atšīhtu pateestību. Kas scho darba lauku, kurš apšobesohās
ar šamilijas dšhwēs židīnāšchānu, atšīhtot par pašeminošhu,
jektu, tas wīnu nemāš nešaprotot, tam neešot nešch
jehgāš, žī šwariga un šwehtīga — no biologi-
gās štahwofka — īf
šamilijas nošīhme. Šchīs darba lauks nemaš neprašot, lai
šeweetes teefšās polīštīlā un likumīštā šinā tiktu apšob-
šchotas. No biologištā štahwofka tahda šeweetes darbiba
pilnteešīga ar kura latra wihreeschā darbību, tamdehš šewe-
tem ari jābāuda weenlībšīgās teefšās ar wihreeschēm,
polīštīlā un likumīštā šinā. Tas īf žilwežīs prašjūms,
tā šeweetei jābāuda ar wihreeschēm weenabas polīštīlās
un likumīstās teefšās. Wīnās šewiškchāis ušdewumš šadšhwē
nebuht nepretojas šchīm žilwežīštām prašjūmam. Šeweete,
tas walstī īpildā šawus ušdewumš, war prašt, tā wīnai
dod tās pašchās teefšās, lahdas wihreeschēm, tas īpildā
šawus pēnāhčumūs pret walstī.

Bet ne wīšām šeweetem nolēmšs šasnēegt šawu dabīš-
lo mahšes ušdewumu darba lauku. Ko darit tam, kas nepre-
žuschās, kas peespeestās palīst wezmeitās? Ko darit atraitnem,

am behrni jāustur? Wīnām jāštrahdā, bet buhtu par to
jāruhejas, tā wīnās wairat īšwehšas praktīštus weikalūs.
Bet tā kā neweena jānekle newar eepreešch šinat, waj
wīnai buhš eepšehjams apprežētes, tad wīnās jau no
masotnes jāpeerādina pee darba. Šaunekles jāpeerādina
pee praktīšchem darbeem, wīnām jāmahja praktīštī arodi,
tas pahral daudš nepahrpuhlē meehšūš un garīgūs špehtūs.
Šewiškchī eeteizama jānekleem lauhšaimneezība, loptopība
u. t. t.; šeweetes loti labi waretu īpildīt plašchās šaimnee-
žības eewehrojamas weetas, buhdamas par pahrwaldneezēm
u. t. t. Ari širdšneezibā šeweetem loti daudš darbi buhtu
uštizami, kuruš tās waretu til pat labi tā wihreeschī
īpildīt. Širdšneezības ušdewumi nemechds buht grūti, bet
tee toteef loti praktīštī, atmet labu pelnu.

No leelīštā šwara ari tās apštahllis, tā tee neprašā
ilgu eepreešchēju šagatawošchanoš, kas waretu trauset jaunu
šeweeschū meehšū attīštību. Tas pats šalams ari par
darbeem walstis ušdewumōšs. Daudšī no teem loti labi no
šeweetem īpildāmi. Ari štolās un wīšpahri-gī pedagogijas
auglīgā dšwā šeweetem ceraschams plašchāš darba lauks
netā lībšchī. Šobu ahrstū weetas šeweetes war īf-
pildīt loti labi. Bet par ahrstū ušdewumeem ešot jāleezina,
kā šagatawošchānās uš scho amatū un wīna īpildīšchāna
ešot til grūhta, tā tā prasot til daudš puhtu, tā tā —
runatajam wīšmāš — ešot jā-attīštī, tā šchīs amats šewe-
tem naw eeteizams. Leelā tā noproetnako ahrstū, kas
labi pašīstot tahdu žensīgu šeweeschū študiju šeknes un
dšhwī, kas īšwehšuschās par šawu darbu preešchmetu
ahršneezību, ešot tās domās, tā mahšes ušdewumi neša-
weenojami ar ahrstā amatū. Bet ešot ari pretīneekš, kas
to ne-attīštī, bet to ščāstis ešot māš (?). Runatajam leelo-
tees, tā ari tad ahršneezības študija un pēnāhčumi preešch
šeweetem ešot par grūšteem, ja tee atteezotees pat tikai uš
šeweeschū un behrnu šlimībām. Scho šlimību pašīšchāna
un ahršchēšana prasot šlpat daudš noproetnu un loti grūhtu
preešchštudiju, šlpat daudš ilggabīgu puhtu laboratorijās
un šlimizās, šlpat daudš gara špehtu un gara īsturbās,

tā wīš žiti ahršneezības ušdewumi. Un ja šeweete wīšas
šchīs grūhtības ari pahřpšehjot, šaudedama pee tam daudš
no teem špehtem, kuruš dāba nešchmuse mahšes pēnāh-
čumu pahřweišchānai, tad tomehtr wīnā nelahdi turmalā
dšhwē newarot pehž širdšapšinas īpildīt wīšai atbildīgōš
ahrstā ušdewumūs, ja negribot palīst par žilweku „trešchās
kahrtās“ ložeļi. Bet tas ešot nenormalš, nebiologištš štah-
wollīš. Tas pats ešot šalams par adwōlata, mahžitaja un
žiteem ušdewumeem, kas praša ilgu un grūhtību pilnu ša-
gatawošchanoš. Tā profesors Šauberš.*)

Publīka īšrahbija runatajam, preešchšāštjumu beidšot,
štatu peektīšchānu. J. A.

*) Ša inehš šchīm profesora Šauberā domām wīšur nepeektīštām,
to gan zeen laštaji jau pašchī šaprātīs. Tomehtr šurējam par eetešchām
mušhu zeen laštajūs eepaštšinat ar pašštāmā šinatnu wīhra prof.
Šauberā domām par scho til šwarigo jāntajumu. Newaram profesora
Šauberā domām peektīst īf ihpaschi tāi šinā, tā šeweetei ahršneezības,
teefleetu un dāschās žitas študijas par grūhtām u. t. t. Šimām šewe-
etes jau šemīgi beiguschās ahršneezības un žitas študijas un tā
ahrstes u. t. t. īfšpelnīžuschās leelīštū atšīnību. Pate dšhwē un pe-
dšhwojumi apgabšch Šauberā domās šchāi leetā. Tāpehž ari daudš
ahršneezības profesoru, tā Šternš, Mīllers u. z., kuru pašchī tā pro-
fesorī šeweetem uniwērštātēs šurēušchī preešchšāštjūms, šchāi jā-
tājūmā domā gļušchī žitadi netā Šauberš un šchī eeteiz, šeweetem
študet ahršneezību u. t. t. — Šimpātīštī šurpretīm dšrdet, tā pehž
Šauberā domām šeweetem tā polīštīlā tā likumīštā šinā wōdāmas uš
mata weenabas teefšās ar wihreeschēm. Ša tā, tad ari nedrihtšt šewe-
eteem aišpšteet želu uš ahršneezības u. t. t. študijām un ja Šauberš
to tomehtr dara, tad wīnšch šawā šinā pats šew runā pretīm. Ari šai
šinā newaram pilnīgi peektīst profesoram Šauberam, tā žilwežēs aug-
štakāš mehchīs un ušdewumš — dšhwības ušturešchāna. Leelš pułte
šinatnu wīhu žitās un dāschī pat gļušchī pēteėjās domās. Puhtu
ar behbīgt, ja dšhwības ušturešchāna šem šatreeem apštahšchem buhtu
uštātama par žilweku mehchī. Tas žilweku par daudš noštābda uš
lopišās štahwofka. Tāpehž ari daudš šinatnu wīhi par žilweku ušde-
wumu ušflata ko augštatu — darbību žilwežēs, šewiškchī zeetejas žil-
wežēs wīšpahrežā labā. — Par šeweeschū jāntajumu pee gabšjema-
runāšim plašchāki. (W.)

Zelgavas gimnāzijas mirušā finatnu skolotāja Kimeka atraitnei Paulinai Kimek atvešlata 330 rubļu leela gada pensija. (R. G. A.)

Leepajas Nikolaja gimnāzijas no deenasta atlaistajam finatnu skolotājam Heinricham Austermanim atvešlats weenreifejs pabalsts, 550 rubļu leels, un Leepajas realskolas mirušā klasu preefšneetu palihga Baschermana atraitnei Bertai Bascherman libdī ar tās nepilngadējo meitu Mariju — weenreifejs pabalsts, 300 rubļu leels. (R. G. A.)

Par Kuldigas pilšeitas sekretaru apstiprināts Viktors Goldmanis. (R. G. A.)

Kuldigas gimnāzijas bijušam Kreewu walodas skolotājam Karlim Schimelsenigam pasneegts weenreifejs pabalsts 550 rbf. leelumā. (R. G. A.)

b) Baltijas notikumi.

Widšemes muišcneezība, tā „N. B.“ sino, luhgusi, lai tai atkal atļaujot atveht agrako muišcneezības gimnāziju „Birkenuh“ pee Zehšim.

Walfas draudšes skolotāju seminarijas audšenu albums. 1894. gada aprīlī apafšparafstijusees komiteja zaur šejeenes awifem usaižināja wifus Walfas draudšes skolotāju seminarijas bijušos audšenus, eesuhitit winai seminarijas albuma fastahdišchanai sawas biografiijas.

Komiteja ar pateizību fanešma it labu datu no bijušo seminarištu biografiijam, tā tā tagad winas rotās atrodas šee un ari nelaila mahzitaja Hadmana kraatee seminarištu dšihwes aprafsti. Bet tā tā wehl daudš no bijušo seminarijas audšenuem šchim usaižinajumam naw pallausijušchi, tad minetā komiteja wehl reif it laipni luhdš wifus šchos lungus un ari tos, kuri daščadu eemeslu deht Walfas draudšes skolotāju seminariju, turšu nepabeigušchi, atstahjušchi, sawas biografiijas wišwehlalais libdš šcha gada 1. majam peesuhitit:

Gd. Inselbergam, kurlmešmo skolās preefšneekam Rigā, Dfirnawu eelā Nr. 29.

Komiteja:

- Z. Bāchš,
- Gd. Inselbergs un
- K. Peteršons.

Walfā šcha gada 1. juliā, tā weetejais „Anzeiger“ sino, atwehšchot renteju.

Igaunu awife „Dlewits“ raksta par kahdu šchaulchaligu behrna nonahwešchanu šelofchi: Kahds garā wahjais panehmis sawa brahšā 3 gadus wežo behrneni, eebahšis to us galwas katā, ušliziš tad tam wahju zeešchi wiršit un patuhris sem latla uguni. Kad breešmu darbs pamanits, tad behrns jau bijis pagalam. Tas pats ahrprahtagais agraf jau reif mehginajis pats sawu behrnu noslhižinat, bet tam tas neifdewees.

Jurjewā, tā „Postim.“ raksta, kahds wihtreētis ar sawu mahšu gahjušchi pastaigatees pa Mehtras upes ledu. Gar kahdu ahlingi garam ejot wihtreētis peepeschi us galwas metees ahlingi, palihdis sem ledus un — noslhižis. Paschšleplawības zehlonis nefinams.

Wiškās aprīlā Hanehles draudšē, tā „Gešti Postimees“ sino, peedšimuse meitene ar 3 kahjam un 1 roku. Meitene jau notrustita un ešot pilnigi (?) wešela.

No Chrgemes. Janw. 25. deenā šch. g. weetejā draudšes skolā dašchi skoloni sahja fašlmit; bet janw. 26. d. leelalā dala bij fašlimuse. Behz weetejā skol. un hasnizās preefšneeta rihzības, ataižinatais ahršts leezinaja, tā ešot štipra influenža. — Nedš skolās, nedš draudšes ahrsta mums naw, lai gan draudšē deefgan plašcha. Daudš reifšes mas-turigakeem tahda ahrsta truhšums ir sabpigi sajuhtams. — Šche Brentu mahjās meščā malku zehrtot kahds wihrs, gribedams nogruhst aifšehruščos tolu, pakahpees pa to pašchu us augšchu, bet tola galotnei luhstot, wihrs kreitš it nelaimigi, tā mugurkaulu pahrlausis, lai gan toš tam ne-efot uškritis. Uš iwešelofšchanos mas žeribu. Nelaimigais bijis sawas gimenes weenigais pabalsts. (D. L.)

No Limbaščeem. Leelā luhšamā deenā nodega libdš pamatam aif libdš šchim wehl nefinameem eemesleem weetejā Simšchlina dšihwojamā ehla un kuhš, pee lam ari weena žilweka dšihwiba krita ugunij par upuri. Kahds minetās mahjās peedšihwotajš, mahjās degšchanas briedi, dewees wehl leefmās, lai few lo lšglahbtu, bet ahrā wišč wairš ne-šnahja. Wehlaft atrada kaulus un masu datu no šadegušchā meefam. Šadega ari daudš mantības. (D. L.)

No Emburgas. Wehl mas nedekur, tad ledus buhs ahrā no Leelupes un muhšu luhneezība starp šejeeni un Zelgawu atkal saščkees. Lai nu gan lšgot ilgojamees pehž šchi laila, jo fatiškme par uhdeni arween wehl paihšamata, nekā pat pee labalā seemas zeta, tad tomehr netruhst ari eemeslu sawā šinā baščitees no tam deenam, turās muhšu „kugitiš“ atkal usnems sawas parafstās braufšchanas pa Leelupi. Leeta tā, tā braujeju weenmehe waitaf, nekā kugim telpas un tā tad zetotaji beš šehchlaštības teel fašpeesti,

tā alasch fikes muzā. Zif dihwaini! Gadus 15 atpafat, tad atklahja luhgofšchanu starp Emburgu un Kuršemes gubernas pilšeitu un tad, tā pats par fewi protams, braujeju bija famehrā ar tagadni wehl titai koti maf, išbrauja tā no Zelgawas, tā ari no šejeenes latru deenu diwi, alasch pat trihs luhgšchi. Un tagad, kur fatiškme pa šcho uhdens zetu ir palituse reifšes peezās leelata, nekā fenaf, mums japeeteel ar weenu kugi ween!! Waj tas naw dihwaini? Tagad braujejam jastahw eefšestam starp wišadām prezem un šchahdām tahdām weelam, kas neween drehbes maitā, bet ari latru šwabadu kufteščanos dara pilnigi ne-eešpehjamu. Bet ja nu zeen. laštajš domatu, tā Zelgawneekem titai šchis weens kugis, to wini špehi suhtit pee mums uš Emburgu, tad tas gaušchi malditos: netruhst ari otra kugišcha, bet lai gan šchis pats fenaf kopā ar tagadejo brauja starp šejeeni un Zelgawu, tad tomehr pehdeja wafarā wišč guleja pušlibdš dihkā Leelupē un uš Emburgas puš jau neparišam nepafustejas. Kā tas nu iššaidrojams, eewehrojot apstahkli, tā braujeju kugim buhtu waitaf, nekā wajaga? Nu, šcho reifš kauschu walodas laikam nebuhš pilnigi nepamatotās, šchis kauschu walodas, kas tšchulst, tā weens kuga ihpaščneeks malfajot otram libdš 200 rubtus mehneš par to, tā netustas no Zelgawas „osta“ ahrā, zaur to pelna paleet weenam pašcham. Ja nu teescham tā buhtu, tā runā, tad gan publikas interešē jawehlas, tā tahds kontrahš wairš nepastahwetu uš preefšchu. Apeetees tit patwarigi ar zetojofšcho publiku, tā šche minetā atgadījumā, — tas teescham društu par daudš! Pat šehdeenās, tad Šchihdu, kuri istaiša gandrihš puš no wišeem braujejeem, naw gandrihš nemaj uš kuga, zetotaji til retumis atrod weetinas peefšchana, bet darba deenās finams ne til. To wišu eewehrojot jaišfata plaščās aplahrtneš apdšihwotaju labā wehleschanaš, tā tagadejai luhneezibai saščotees tilu reifš gals padariš šchahdai pee mums wehl parišam nedširdetai nebuhšchana. Breešim, tā šchis rindinas pašlubinās ari kahdu otru kugu ihpaščneetu, turpmaf ušahht braufšchanas starp Emburgu un Zelgawu. Wišč war buht pahrelezinats, tā to nekad nenofšehlos. Tagadejā kahrtiba, jeb parešfaki fakot nekahrtiba šejeenes publikai, kas peefšpeesta leetot mineto kugi, pašchulail palituse parišam nepanesama. —m—

No Ruzawas. Ruzawa ir pati pehdigā Kuršemes lejas gala draudšē uš Pruhšču robescham un ari kauschu atihštības šinā war drošchi ween flaittees par wišpehdigo Kuršemes draudšē. Kā šcho stahw ar kauschu lšglahbtu, buhs redšams, kad peewedišču titai pahra peemehrus: 1895. gadā no 23 eefwehtamām meitam bija 9, kas nemaj skolās mahzības nebija haudijušās, 7, kas mafaf, tā weenu seemu, 4, kas diwas seemas un titai 3, kas pilnas trihs seemas bij apmeklejuščās pagasta skolā, tahdeht arinaw nekahds briedums, tā gandrihš puse ir lašt nepratejas. Wufas teel društu kahrtigaki suhtiti skolā, tomehr ari ne turu wišit un pilnu litumistu laiku, t. i. trihs seemas, titai dašchi. Libdš seemas šwehtkeem stahw Ruzawas 5 pagastifskolas puštulščās tahdeht, tā behrnu wezateem, waj fainneekem neišnahf laila fagatarwot behrnu uš skolā suhtišcham, — gan tad naw pašchulsti šwahrti, gan truhst nepezeeschamā kahju apgehrba u. t. t., un pehž seemas šwehtkeem — nu tad jau wairš naw wehrtis suhtit: zif tad wairš tā laila, famehr puškam jashht eet jubrā, waj ganšš. Weš tam skolotajš ari tad zel sawas eerunas, tā neteetot wairš žiteem libdš un ne beš eemesla. Tā galu galā išnahf, tā Ruzawā, kur ap 10,000 eedšihwotaju un tā tad wadabietu buht ap 500—600 skolneeku, ir par wišam 5 skolam ne daudš waitaf, tā 100 skolneeku! — Bet kur paleet teefšba peefšpeest wifus behrnus skolā suhtit? Teefšba gan ir, bet titai naw, kas šcho teefšbu išleetotu. Pagasta wezafais neruhpejas nemaj par šcho leetu. Ar tā sawzamo mahju mahzibu eet ari wišai neapmeerinošchi, kaut gan šche wehl ir ušglaba-juščees tā sawzamee luhgšchanas braujeeni (Geberfahrten) jeb „linofšana“, kam par zehloni ir bijuši mahjās mahzības weizinašana. Šchi wežā eerašcha te ir ušglabajuš wairš tit sawu materialo puš, idealo parišam peemiršdama. Ja pehdeja nebuhšu peemiršta, tad gan šche mahjās mahziba waretu buht labi apkopta, jo linotaju Ruzawā ir wešels bars. — Waretu wehl daudš rakšit, kas Ruzawai nedara goda, bet peetils ar šchim rintinam, turās naw nebuhst ar laumu nodomu rakšitās, gribot weenu waj otru apwainot. Tagad mehginā-šchu isteht sawas domas, tā buhtu modinama šchi puse. Greeschos pee šejeenes skolotaju luhgeem. Jušfu rotās, zeeni-jami lungi, ir šejeenes laudis. Strahdajeet pee wineem, — ne til ween pee behrneem, ari pee pee-augušcheem. Šinu gan jušfu atbildi, tā Ruzawā naw ne pehdas no šabedrišlās sadšihwes un tahdeht naw eefšehjams ar laudim fatišktes. Nu tad gahdajeet, lai reif saščlas tahda sadšihwe; pulzejatees wišpirms pašchi šchad un tad žits pee žita, pulzinat, lai ari pamafam, weenu un otru Ruzaweeti pee fewis. Tad buhs išdewiba kauschu prahšus kufinat, tad warefeet ari fagaadit, tā behrnu wežakt žutis skolā nepezeeschamibu un beš spaida sahts ar ušlizižu nodot sawus behrnus jušfu rotās. It šchaidri redšams, ka no muhšu wezajeem linotaju un daščeem žiteem luhgeem newaram nekā laba šchā šinā fagaadit un ari naw teefšba, — pašcheem jastahjas ar laudim zeeščalā sakarā un ja-zeemanto winu ušliziža. Interesents.

Ahrslawas Labdarības beedribas statuti no eefšchleetu ministrijas apstiprinati.

Leepajas un Wentšpils luhneeku skolās luhneeku un stuhmanu ešfamenus noturēs 14., 15. un 16. martā. (R. G. A.)

No Leepajas. Jautajumu walari, kuri bija pee mums kahdu laiku nosudušchi, saht atkal atdšihwotees weetejā baptistu „špredikotaja“ Numberga luhgšchanaš namā. Katru pirmdeenas wafaru sarihko Numberga t. jautajumu iššladroščantu, weenu pirmdeenu tas iššaidro „garligus“ jautajumus, otro pirmdeenu laizigus, waj tā tos dašchi išleela, — sinatnistus. Šchōš „sinatnistos“ wafarōš peedalas ari jauni adwofati un dakteri un tamdeht buhtu domajams, tā šchee walari, t. f. „Numberga walari“ ir teescham labi, tā tee išplata šināschanas un weetejai publikai noderigas mahzības, bet ja jautajam, waj tas pateefš tā ir, tad ari šchis paleet titai jautajums, uš kuru pašchi „Numberga wafara“ iššaidrotaji stonidamees mešles pehž atbildes. Šwehtdeem, febr. 11. d. išrahdija weetejā Latv. labd. beedribā K. Purina lugu „Šweedriš“. Šfrahde išdewās šchereif društu labaki, tā žitām reijam, peem. „Šaudetas teefšbas“. Drihšumā išrahdišchot uš tās paščas statuwes Bjernšona dramu „Wankrotš“.

c) No žitām Kreewijas pusem.

Cefšchleetu ministrija, saščdama iššrahdat noteikumus par tirgofšchanos uš tirgeem, iššaida usaižinajumu wišeem teem, kureem interešē šchini leetā, iššazit sawas domas. Leelalā dala fainneezības-departamentam peesuhitito šinajumu aifrahda uš to, tā tirgus naudas malfāschana šenneekus par daudš apgruhitnot un šelas ešot tās, tā šenneeki sawus rafschojumus pahrdodot uš zela uspirzejeem, zaur to ešot jazeesch titlab šenneekem, tā ari pišfehneekem. To eewehrojot ministrija nodomajuš ušdot tirgus laukumū ihpaščneekem, šenneekus no tirgus naudas malfāschanas atšwahinat. (Wrafchd.)

Waldbiba 1895. gadā apstiprinajuse pahri par 50 pahrtikas beedribam. (R. B.)

Dšefšželu wilzeenu ahtums nodomats paleelinat: kureeru braujeenu uš 80 werštim stundā, ahtbraujeenu uš 65, pasta un pašafšcheeru uš 50 un militar- un fraktis braujeenu uš 35 resp. 25 werštem stundā.

Klasiško gimnāziju programā išdarischot leelu pahrgroššchānu. Wežās walodās fewiščku swaru liščchot uš rakšneetu (klasišku) laščchānu, gramatika nahščchot til otru rindā, ešstemporatūs atžehschot, eewediščchot klafu darbuš, kur wareschot leetot wahednizās u. t. t. — Kreewu walodā fewiščku wehribu peegreesiščchot rakstu darbeem un aprobeschofschot wežās literaturas pašneegšchānu. Wišmafaf pahrgroššjumu notiščchot matematisas un fiftas mahzību pašneegšchānā. (Now. Wrem.)

No Kreewijas 1895. gadā išwešti 1,736,089 wedri špirta, kurprefi 1894. gadā išwešti 2,256,210 wedri. (Šer.)

Wafšlawā no 26. februara libdš 16. martam notureschot šwejneezības un šwtopības iššahdi. (St. Pet. Štg.)

Uš Ddešas teatra statuwes, tā „Ddešti Ristot“ sino, mikrošons jau cerihfots. Nešen išrahdita opera „Simšons un Delila“ un, pateizotees mikrošonam to warejušchi dširdet Kuršowo-Pokrowškojes muiščā, 60 werštes no Ddešas, uš kureeni pastahwot telefona wadš. Šchaidri bijuši dširdama dšeebaščhana, mušta un bravo šauzeeni. Mineto operu dširdējušchi pa telefonu Ddešas pasta- un telegrafa eezirkā wežakt mekanika dšihwofli. Mikrošona uššahditajš bijis minetais mekanikis.

No Ufas Austrunzeema. Behz mahzitaja Dr. phil. K. Balošcha aifšechanas no Slatouštas mehš palitām beš „dwehšetu gana“. Rupat Wafšlawas luteranu konšistorijas generalšuperintendents dara mums šinamu, tā Slatouštā luteranu mahzitaja turpmaf wairš nebuhš un peeprafa, zif waram dot no sawas pušes mahzitajam algas. Šafazam šapulzi un nospreedām malfaf pa 30 kap. no deewgaldneeka, kas istaiša ap 70 rubl. gadā un dot telpas skolās namā, kuru gribam ušzelt drihšā laika. Libdš buh- wes darbu beigšchana, telpas laipni peefolija W. Pee protokola parafššchanas „melnā partija“, t. i. — otras skolās gribetaji — zaur ihpašču peefšimi atteizās no jeb kahdas dalības pee muhšu skolās resp. luhgšchanas nama buhwes resp. mahzitaja eeruhmeščanas.

Diwigodigi Tšch angale ešchi.

Žekaterinoslawas trihšklasiģā pilšeitas skolā ir atwehrti turš, linear- un briedušihmeščhanā preefšch amatneekem. Uš kureem peeteiščchās 21 personas, no turam leelalā dala ir atšehšneeki. Katrs skolneeks par semšeri malfā 50 kap. (Wald. Wehštm.)

Simšeropolē polizija, tā „Krimšl. Weštm.“ sino, ušgahjuš skolā, kurā behrni mahžiti sagt. „Skolotajš“ bijis šenneeks Awāns Mišfšijs. Wiščch bijis noihrejis dšihwofli un turejis pee fewis šechus šehnus, turās mahžijis fagšchana. Šchōš wiščch nehmis libdš „darischanās“ un wehlaft, tad tee jau eemanijušchees, atahhwis „šrahdat“ uš sawu roku. Mahžekst dabujušchi briedu ušturū un dšihwofjušchi jaf. „Skolā“ apzeetinati trihs šehni un trihs šeerweetes. Weens no apzeetinateem, Aleksanders Dwiščhij

nišova bijis vārda pilnā nosīme speciālists savā arodā; viņš esot sebzējis daščas reizes zectumā un nestahvot savam meistaram nelahdā sīnā pakat. Sagleneem par upuri buhtu kritiis ari trišspadesmit gadus vežs sehnš Dmitrijs Šh., kuru jau bijušchi peerunajuschchi eestahtees stola. Pehz daščām deenam Dmitrijam ijdewees runat ar sawu mahiti, kural viņsch wišu iistahstijis, pehz kam polizija apžecinajuschchi Mištu un wišu wina mahžetu baru.

No Rigas.

Rigas Latweeschu beedribas pilnā sapulžē peektdeen, 16. februārī, bija ceraduschēes 231 beedris. No preeščhinezibās dotā gada pahrstatai starp zitu minams, ka beedribas mantiba pagahjuščhā gadā par 2594 rbl. 94 kop. pawatrojusees. Rewidenti sawā wehstijumā atfina beedribas waditaju rihzibu par deesgan sefmigu, ijnemot daščas nelahribas. Etonomijas lehti ne-efot peeteeloščha tihriba. Teatra komiščhjai truhstlot par ijdoto naidu preeščh tehjas un zutura kwihēes, direktors Dsolinščh sanehmis preeščh ziteem nandas un kwitejis preeščh firmam rehkinus. Tā tad pee Latweeschu Tāljas templa teel peekopta wehl jo projam muhstu laštajem jau pasihstamā neuhščhana. Sapulžes wadonis, kusch patš schis komiščhjas ložeklis, it walšredigi atfinās, ka komiščhjas rihzibu gan wehl waretu wehletees labaku. Mehš winam pilnigi peekrihtam — jo firmas greeschas ar sawām prasibām newis pee direktora, bet pee paščas komiščhjas. Direktors tātšchu neuhšs stah- džeēs preeščhā par firmu likumigu pilnwarneeku, kas ari neuhst neuhstu peelaščhams. Ka nanda par eegahdatām wadajšbam no lašes ijmalfata ir faks, to mehš redjam, bet waj firmai jau atihšfinats, ir atkal faks, par kuru rewijija un tamlihdš ari beedri wehl naw pahrleezinatī. Uf tahda pamata newar un nedrihst naidu no lašes ijmalfat. Janošehlo titai, ka rewijijas komiščhja naw nahtuščh schini leetā ar zectu preeščhlikumu, rešp. naw usturejuščh spehka pagahjuščhās rewijijas uf tam atteezohos preeščhlikumūs, kuri aplušinatī teatra komiščhja un runas wišru sapulžēs. Tagad par teem spreest bija peenahhums pilnai sapulžei un tā tā mums naw eemešla peenem, ka Latweeschu beedribas beedri gribetu zest beedribas labumam kaitigas neuhščhana, tad winau spreedums latrā sīnā buhtu kritiis par labu lahribai. Tāpat winas peenahhums bija zelt preeščhā pilnas sapulžes pahrbaudišchanai „flaweno runas wišru spreedumu“ „Deenas Lapu“ išfehgt no beedribas lafama galda un winā wairš neišstudināt beedribas išrihtojumūs, kas ari ne pawisam nesakriht ar beedribas interesem. Neweens newarēs usrahdit, ka beedriba zaur to buhtu to labu panahstī, bet sandets zaur kildam ir daudš. Wehl, tā no gada pahrstata redšams, tad zaurmehčā uf latras išrahdes teatra apmelletaju flaitis nosihdejis no 608 personam gadu agrak uf 585 personam tagad, peerahdijums, ta sinamā laikrakstā („Dalt. Wehstn.“) brehlas, ka zaur nesudinaschanu winas konturenteeē „Deen. Lapā“ teatra eeahhumi leeliski wairojuschēes, ir glušchi bes laut lahda pamata. Par runas wišreem eewehleja: A. Grūnupu, Fr. Weinbergu, J. Einbergu, A. Ahbrandtu, J. Klawinu, B. Plutti, E. Birsmāni, A. Grūnwaldu, A. Wanagu, Dr. Lejnu un bijušcho Katw. beedr. teatra atkeeri A. Bahrtinu (Bahrtu).

Pilsehtas teatris. Kā wifur dabā tā ari latra zilweta dšihwē manama attihstīchanās, uf preeščhu eeshana. Tiklab peedšihwojumi pašcha dšihwē tā ari eewehrojumi apfahrtne nepakeel bes eespaida pat uf wišstiprako un patstahwigako raksturu un groja, jeb pareisaki teizot, attihsta ta uštatus par pašauli un zilweta peenahhumeem. Faustu redšam pahrwehščhamees no išfamifuschā, dšihwes un gara baudijumu neapmeerinata jaunetta par meerigu, gudru wišru, kas atrod apmeerināščhanu darbā un jihnā pehz derigeem, prahtigeem mehreem. Ahreji gandrihš neredsjami fchi muhščhigā „zilweta tragedija“ — behdu luga neritinasas latra zilweta dšihwē un pee neslataimeem tuhščhoseem ta paleel muhščhigi apšlehta firds dšitumūs. Sawabi pee dšejneeka. Dšejneeks raksta ar sawām firds ašnim, tas atklahj sawu eeshēeni wifai pašauli, lai ta tani waretu luhšlotees tā spoguli un katris pašiht tur sawu likteni, sawas pašcha eeshēejās jihnas. Dšejneeka darbi mums rahda neitweem wina pašcha attihstības gaitu, tanis redšam spilgtās krahšās išteplotu wišpahrigo zilwezes likteni. Schahdu attihstības gaitu redšam ari pee Hermana Sudermana, kura jaunalo lugu „Das Glück im Winkel“ (Laimē taktinā) pehdejās nedetās wairaklahrt išrahdija Pilsehtas teatri. No Sudermana pirmās lugas „Gods“ lihds schim jaunatajam roščhohumam ir leels attihstības solis. No fchi laika sadšihwi fatrizinajuschēem jautajumeem Sudermana pamajam peegreesees weentahščhateem, kuschumā attihstohšamees dšihwes jautajumeem, dšikalai un meerigai dwehseles jihnu išteploščhanai. Wairak jo wairak ari išteplojamā preeščhmeta pajuhd teplotaja persona un straujā karotaja weeta stahjas meerigis, bespartejigs teplotajs, mahšleneeks, wahčda ištajā nosīme. Lugas fatures ir ištumā seļošchais: Wiedemans, weentahščhšs stolotajs dšihwo ar sawu otro dšihwes beedrem meera un fatijibā. Abeam dšihwe peesahščhrufe wairak raiščhu un stumju tā preeča un baudijumu; abi ilgojas pehz meera, kuru tee atrod peetijigā iłdeenišcho pee-

nahkumu ištihščhānā. Bet te wina kuso dšihwi pahrtrauc nejauschs gadijeens, pehbigā jaunības spehka un peewilto zeribu ušleesmoščhana pret liktena lehmumu. Wina seewa, lepnas muischneeku zils radeneze, nabaga bahrene, reis miščhojušchi lahdu baronu Rōdnizu, Wiedemana agrako audšelni. Nejauschchi abi fateekas un winā ušleesmo wezā kaisliba pret stalto un apšinigo, bet tikumigā sīnā dšiki grimušcho jaunības draugu. Pehdejais to grib wišadeem lihdsfeetē dabut sawā turumā un apšola winas wišru pazelt iš truhzigajem apstahkēem. Bet tad tas no tāš prasa ihsu un noteiktu atbildi, augstīrdigā un sawa wišra godu zeenā turoščhā seeweete juhtas peespeesta dotees nahwē. Nejauschs gadijeens wina no ta attura un fatrizinajuschā facunā ar sawu wišru ta pahrleezinajas no ta augstīrdigā rakstura tā ari no sawa jaunības drauga negehligajem noluhšēem un — laime paleel kuschajā laktā. — Lugas raksturi ruh-pigi išstrahdati un tanis parahdas Sudermana zilweta dwehseles pašišchana un wina leelā, realistiģā tehloščhanas spehja. Domehr darbības sīnā luga newar mehrotees ar dšejneeka agrateem raščhohumeem „Godu“ un „Dšimteni“. Pirmāis zehleens nespehji wiščzaur faistit statitaja usmanibu un tam truhst dramatiščhās dšihwibās; turpreti otrāis un treščhais ir straujās dšihwibās pilni un sewiščhki flats, kur Rōdnizs Elisabetei atklahj sawu miščhstibu flaitams pee labakā, to Sudermana rakstijis. Newaldamā trafula kaislibu — jeb tā tas patš teiz, wina dšimtas newaldamo ašinu ploščhānās te parahdas tā wustana trafošchana un atgahdina straujatos flatus iš romana „Kagensteg“. Ari sehtdeen, 17. februārī išrahdija lugu „Das Glück im Winkel“. Spehleis tita apmeerinohšchi un Sudermana jaunatais raščhohums atrada dšihwu peekriščhanu ari pee publikas, kura bija eeradusees jo leelā flaitā. — Resen Wahzu teatī pirmo reis Wahzu walodā išrahdija nesen mirušchā flawenā Kreeru komponista Ešchaitowšča operu „Eoreniš Oneranz“ — Raščhohās deenās išrahdis: 21. februārī „Mädchen von Padua“ (Paduas jaunawās), 22. februārī — „Die Venus von Milo“ „Besonderer Umstände halber“, (Sewiščhki apstahhki dehl), un „Fräulein Wittwe“, 23. februārī — „Mädchen von Padua“ un 24. februārī „Die Jungfrau von Orleans“ (Orleanas jaunawa.) P. M.

Rigā zehščot — ja eespehjamš wehl schini gadā — jaunū spītščhu fabriku.

Rigas pilsehtas gimnāsiģā eewedami wišpahrjeē gimnāsiģu statuti un noteikumi, ar maseem pahrgrōšhumeem pehz zitu Rigas mahzības apgabala gimnāsiģu parauga. (B. B.)

Delaimes atgahdijumi. Muhrneekmeistars Kristaps Kergalwš 14. februārī brauja pa Aleksandra eelu, pee lam wina ekipašcha apgahšās un wiščh tika eewainots galwā un plezā, ladehl tika nosuhitiis uf flimnizu.

— 12. februārī Richarda Pohles dšeslētewe, uf Ganibu dambja Nr. 17, diwi strahdeeki, Johans Sternbergs un Wilhelmš Bulluzs, pee lahdas maščhinas strahdadami fatroploja pirkstus un tita nosuhitiis uf pilsehtas flimnizu. (R. P. P. A.)

Kugnečjiba.

Sinas par Latweeschu kugeem. Linda, kapt. Kleins, 3. febr. išgahjis no Havres uf Carbišu. Alice, kapt. Bahls, no 2. febr. zelā no Skien uf Sunderlandu. Nimrod, kapt. Wihtols, 3. febr. atšahjis Brestu, uf Fowey dobamees, kur eeenems lahdiu uf Stettini. Pietortje, kapt. Kopmans, no Hamburgas braudams, 5. febr. sašneedšis Delsziliju. Martha Maria, kapt. Muischuls, 23. dez. no Bristolis išeedams, 23. janw. nonahjis Demerarā (Guianā), no kurenes ees uf Kingstonu (Jamaitā). Abraam, kapt. Omans, no Porto Cabello uf Mobili braudams, strandejis pee Dixie Išlandes, pee Mobiles lihščha eebrauhuma, 5. pehčas uhdensdšitumā. Kapteins un laudis nogahjuščhi malā pee Fort Morgan. Kugiš nogulees labi un labam laikam ušturotees, labas zeribas fugi nodabut uf dšitumu. Paul, kapt. Mikelsons, kusch atrodas eelščh Grimsby, Aleksandras dolā, 6. febr. luga patakejā galā ižehlusees uguns, kura gan drihš apšlahpeta; tomehr kajite, deka mahja, besahhwates un jits eewehrojami apstahdēti. Capella, kapt. Kregers, 23. dežembri no Newportas išbraudams, 22. janwari nonahjis St. Louis, Walar-Indijā. (B. B.)

No ahrsement.

Angliģā pret tagadejo konferwatiwo ministriju tautā peenemas neustiziba un nemeers, kam sewiščhki par eemeslu ministrijas nelaimigā ahreģā politika, kura pehdejā laika wairaklahrt išrahdijusees par neweiklu un mašnajuse Anglu tautas zeenibu un swaru uf pašales flatuses. Ka tauta naw meera ar lihdschinejo ministrijas politiku un rihzibu redšams ari no tam, ka pehdejā laika wairak weetas eewehšeti ministrijas pretineeki, tā peemehram weens no galwenateem liberatu wadoneem — Dšchons Morlejs.

Italija. Par Italeeschu stahwotli kara ar Abefinešchēem nahl flitās sinās. Kolmas apgabala notikuschas wairak maščhās sadurščhanās. Italeešchi sawus kara pulkš-

šapulzinajuschchi ap Adigratu, Abefinijās neguša Menelita kara spehšs šapulzinats pee Hansenas. Abefineešchi, tā leekas, grib apee Italeešchēem aplahrt un tad teem usbrukt ari no muguras un aišpostot zelu atpakal. Italeeščhu stahwotlis esot koti bištams. Lai teem drihsumā aiššuhitiu palihgu, tad no Neapoles uf Afriku aiššuhiti 12,000 saldati. Generata Baratjei weeta ari nahščhot zits wišpawehšneeks — generalis Baldifera, kusch pehz daščām sinam jau aišbrauzis uf Afriku, lai usnemtos wišwabibu.

Spanija. Kubas salā pee Towelanas dšeslžeta starp Spaneešchēem un dumpineekēem bijuse kauja, kura Spaneešchi pahrwarejuščhi 4000 leelo dumpineeku kara pulku, kuru wadijis Maseo. Dumpineekēem kritušchi 42 karciwoji un Spaneešchēem eewainoti 6. Spaneešchi ari sawangojuščhi 6 dumpineekus. Bet schim Spaneeščhu uswaras sinam wiš newar daudš tizej, jo tee labprahht mehds leekitees ar uswaram. Tā ari prata agrali maščhals de Kampos rihšlotees un galu galā taf uswaretaji bija bijuschchi dumpineeki.

Turģija. Konstantinopolē, tā telegrāfs sīno, ar rewolwercem apbrunojuščēes gahseji išplatot leelā daudšumā dumpiga fatura rakstus. Atklahja ari sašwehščhānās pret sultana dšihwibu. Wairak weetas pa Turģiju atkal no jauna ušleesmojuščhas nemeera leščmas un notikuschas ašins išleeschanas. Adanā, pee Armeneem pastrahdātas tihšās išwehščhibas, 5 Armeni nogalinati un išt pat eewainoti. Kretas salā ižehlees dumpis. Zeitunā, ka Anglu ministru preeščhneeks lords Solšberis teizis, Armenu starpā walbot neišfakams postš. Eestahjees leels auktums. Laudim truhstot usuras un apgehrba. Rehšot no auktuma drebam waj glušchi plitas seewas un jaunawas. Šlimneeki gukot tihri iščhupam pee wina peederigo lihšēem. Turku waldbi neta nedarot, lai nowehrtu scho postu. — Trapefontas apgabala šneega lawina apbehruse lahdu zeematu, pee lam 100 zilweti atraduschhi galu un daudš eewainoti. Kreeru kuhšija Konstantinopolē nodewa sultanam diwas leelas japsifa wases un wehštali no Wina Majestates Kreerwijas Keifara. — Turku waldbi, pehz daščām sinam, greesufesees pee Anglu waldbi ar peeprašhumeem, lai ta reis nolahrto Eģiptes jautajumūs.

Seemet-Amerikas Saweenotās Walsis. Bija išpanduschās sinas, ka nedomats usbrukt un aplaupt Saweenoto Walsiju rentēju, kura atrodotees 73 milj. dolaru šeltā. Išpaustās baumas esot nedibinatas.

Japana. Japānu waldbi naigi ween brunojas. Riht-Aģijā tuwakā waj tahtakā nahtoine šagaibami leeli pahrgrōšhimi. Japānu waldbi tapehzi grib nopeetni šagatavotees, lai netiktu pahrsteigta. — Formosas salā, kura pehz Japaneeschu-Kineeschu meera lihguma tika peestaitita Japānai, Japānu waldbi daudšās weetas eerihšo Japānu stolas. Uf Formosas salu jau nosuhitiis wairak desmit Japānu školotaju.

Kinā ižehlees hubomu mehriis. Daudš zilwetu mirst ar scho flimibu.

No jaungada wifitem atpirkuschēes*)

par labu teem študentu pulģineem, kuri sinamu eemeslu dehl atteikuschees no Sinibu komiščhjas pabalsta:

- J. Jakobsons, Rigā 3 r., E. Jakobson kose, K. Waters, A. Waters.
- K. Lihlums, Rigā; no lahdas pereferan. part. Per-nawā 1 r. 50 L., Steinu Emilija, ekonomla, Samaras gub.
- No Wilges: Barons W. Hahns, Blankfelds 5 r., A. Braumbergs, K. Ginters 50 L., R. Warenais, J. Kal-ninščh, L. Steinhardt kose, G. Mazewiz, E. Kalnin 50 L., Steins, Majais Steins; Wols 1 r. 6 L., R. Mazewiz 53 L., J. Wafilis, M. Kroniis, T. Dreimans 50 L., Luschā orkestris 1 r. 21 L., D. Aminščh, R. Masprezeneeks, A. Stanke, Dora Bihlman 20 L., K. K.
- No Weetalwas un aplahrtneš: J. Banders, skolotajs 2 r., K. Jürgens, skol., B. Jürgen kose, B. Wihtols, skolotajs, P. Gaunits, skol., A. Klawinščh, turg. Pla-winās, B. Eiduls, rakstweidis Dšjeenā, B. Krumbergs, teesas preeščhšehd. Dšjeenā, K. Ehrglis, teesnefšs Dšjeenā, J. Jürzens, teesnefšs Iščhōš, J. Bernewiščhš, semkopis Iščhōš, A. Paulinščh, semkop. Dšjeenā, J. Furinščh, semkopis Dšjeenā, J. Dsolinščh, semkop. Dšjeenā, R. Grihšlis, semkop. Dšjeenā, R. Sahliis, semkop. Dšjeenā, J. Blodons, skol. Saufneģā, K. Blodons, skol. Saufneģā, P. Adolfs, skol. Saufneģā.
- R. Safne, Jelgawā 50 kop.

No Rigas zaur R. Lamesereescha lgu wehl eemal-fati: R. Lameserees, L. Smallis, J. Schwaufšis, E. Ledainis, A. Belurs, J. Wezpoga, M. Paegle: kopā 5 r.

No Kanda was: Fr. Blumbergs, A. Umanš, F. Skabis, skolotajs, A. Freidenfelds, rakstw. pal., K. Rein-bergs, semkopis, K. Kweešis, rakstweid. palihģs 50 L., A. Rudowizs, II. skolotajs, Fr. Pabehrtis, Sabile, A. Weeglais, skolotajs, P. L., semkopis 50 L.

No Nodagu krah-aišdewu lašes beedreem 10 r. 50 L., Ruzija Reinschmit, Nodagās 1 r. 50 L., K. Wilmans, skol. Nodagās, E. Kurščhinflis, skolotajs Ašit, Jehlaks Druw-wers, pag. preeščhneeks Meščheneekšs, P. Rosjantals, skol.

*) Pee kureem nandas sīma naw mineta, mahšajuschhi 1 rubli.

Sludinājumi.

Tagad dšibwoju Leelaja
 eelā Nr. 12, Glasera namā.
J. Kreizbergs,
 advokāts,
 Leepajā.

Klans notara kantoris
 no 18. februāra šā. g. atrodas Leepajā,
 pēc ugunsdzēsēju piātscha, Andress'a
 namā (virs Andress'a apteekas).
 Notars Johswichs.

**Taumpils Krabji un
 Nisdewu kafe,**
 Rīgas aprīkl,

ar šāo dara wispabribai sinamu, la peh
 wispabribas papulēs sreeduma no 12. febr.
 šā. g. šā kafe sabot ar 1. martu šā. g.
 par noguldījumem maksās 5%, par
 gadu un par leenijumem nems 7%.
 gadsfabriku renti.
 Walde.

50 rublu pateizibas
 tam, kas ušrahda Dobeles aprīkla Sibpēles
 Kārdšinu šaimniecām Steindergim no-
 sagato chrselt, bruhnu fufsi, paleelu au-
 gumnu, triju gadu weju. Sewišlas šimes;
 blese peete, krešpes gaispās, kreisā palat-
 labja libš wēstīm balta. Utrādumu
 luhšj tublit ar telegrafu pajinot par Dobeļi.

**Kreetneem Latweeschu
 semkopjeem**

waru: 1) pabrūt semt ar bankas palidšibu
 Kostromas gubernā, 2) šinomat semt uš
 augļu datu Lweras gubernā, un 3) faderet
 uš 2 gabecem par štrahdneecem (peesuhot
 zela naidu) un pehjam tam wineem šinomat
 waj pabrūt semt Landošas gubernā un
 šrimas pūšala. Tuwatas šinas pašneeb
 muišpās ihpāschneekš: A. O. Демке, r.
 Чухлома, Костромской губ.

Sirgo, runāš ar reti baltām
 spalwām, balteem lau-
 tumineem šāu weeta un daktu šimī peete,
 nosačto. 25 rubl pateizibas atgās
 ušrahbitajam dos Rīgā, Atmenū eelā Nr. 21.

Glišta muišča,
 apmešram 5700 rešetinu šeela, Witebstas
 gubernā, šilai 20 weršes no šelšizela
 šanzijas atstata, pabrūdama. Tuwatas
 šinas pašneeb: Баронъ Манрейнфельдъ,
 Витебскъ, Замковья улица.

**Wairat šimtu birtawu
 šeena un atala**
 no Daugawas plawam par 3, 3 1/2, 4 un
 4 1/2 rubl birtawā šatrā šailā dabušami
 Wihlgrahwi (7 weršes no pūšebās) pēc
 Kaupina.

J. Labzis,
 Rīgā, Terbatas eelā Nr. 21
 Čhuņuna un dašhadu
 nkminu krestu daruņiza.
 NB. Šenu rāhhitāji ar krestu
 šimcūmneem uš wehleschānos pēsubtu beš
 maksās.

Walkā.
 Pastellešumūs uš
Mahjās Beesī
 un
Mahjās Weesā
Wehneshkrāstu
 peenem
J. Paulin šga
 grahmatu pabrūdātawā.

Apstellešumi uš
Mahjās Weesī
 un
Mahjās Weesā
Wehneshkrāstu
 teel peenemti
J. Sukkur šga
 material-prešchū pabrūdātawās, Ab-
 genšatnā, šeelā Lehger-eelā Nr. 16 un
 šeelas un māšās Lehger-eelas šubri Nr. 63.

Wentenberga
 drehbju
 magasina,
 Berga basarā,
 Marišas eelā,
 Bode Nr. 7,
 Rīgā.

Karla Wentenberga
 drehbju magasina,
 Berga basarā,
 Marišas eelā, bode Nr. 7, blāsom
 Brigadera grah-
 matu pabrūdātawā,

peedahwā šawu bagatigo krahjumu
wisadu gatawu kungu drehbju.
 Kreetni šofš, labo un isturigo darbs un lehtas ženas.
 Turpat šgatawo kungu drehbes uš pastellešumeem, iš labato šabritu abdu-
 meem, no weentahrfahateem libš wiefmāllateem, pehjam wijaunateem šafoneem. Wee-
 nigāš šhimi arōbā pilmigi išglištojees špezialistis Berga basarā.
 Ar augšžeenitbu
Karlis Wentenbergs,
 junštes drehbneeku meistars.

Galda wihnu 35 šap. par pudeli,
Besarabijas wihnu 40 šap. par pudeli,
Skopliņskoje 45 šap. par pudeli,
portwihnu, madeira, šcheri, muškāt,
 šahlot pudeli no 65 šap.,
otšchischtschennoje 75 šap. par štopu, wifadus
šchnabūs, rumu, konjaku un araku
 peedahwā

Karlis Jansen,
 wihnu tirgotawā,
 Rīgā, Šchuhnu eelā Nr. 11.

J. Jafsch un beedris,
 Rīgā, blākus rāhtušim, dibināts 1841. g.

Mikela remonloar-pulkšenus, peedahwā wistrelatā išwehlē šilai pateesī labu un
 šatī labi tāistus uš apgālwoschānu. kreetni preži un pehjam weschchānos par jo šeptām
 ženam
 leelumā un wairumā
šeenas-, galda- un keišas-
pulkšenus,
 šā ori tālmi, šubrāba un šelta pul'šenu-
 kehdes un atšlečas,
 šaņizās frona lukturus,

petroleju, roka', pešaramas, galda un
 šernas-lampas, šallu un wehtras-laternes,
 žilindernu un dakti, ahršem. šaņansa, por-
 zelana un glāhschū-prežes wifās šortēs, šake-
 retas tehibretas, aalda-māschūs un dak-
 šchinas (Gatela) alfenidus un britannia-
 metalu-prežes.
 Wifabi pūššeni teel šebti un kreetni
 šatāišiti uš galwoschānu.

Leelā išwehlē
polifoni, arištoni, manopani un žiti mušikas
 rihki un notes.

Apdrošhina pret amortišaziju
 pirmo un otro
premiju aišnehmumu.
 Rīgas komerz-bankas šaru kantoris,
 šenat
C. S. Salzmānn.

Miltu un dašhadu produktu špezial-noliktawā,
 māšā Grehžineeku eelā Nr. 3.
 Krahjuma weenmešr atrodas:
 Kostromas, Moskawas, Saratowas, Želīzawetgrades, Karlowas, Rītwas
 un šitas tweeschū milti šortes, rudzu milti, bīdželēti rudzu milti, šarcu-
 pelu milti, gruhbes, rihbi, gruhbu putraiņi, Keišara putraiņi, širni, ausu
 putraiņi, gruhbu milti, gēļu putraiņi, manna, papas, šarības anšas
 šrimas ašbolli, Wešinas ašelšini, široni, šūrupu, wifše u. t. pr.
Edgar Mitschke.
 Telefons Nr. 577.

Ernsts Plates
 grahmatu drukatawā,
 litografija un burtu leetuwe
 Rīgā,
 pēc Petera šaņizās,
 glibri pagināwo wifus
drukas un litografiskūs darbus
 par mehrenām ženam,
 šā:
 Grahmatas wifās walodās, wifšim šabritis wifadus muštu-
 ženu rāhhitājus, rds, šahlot no 75 šap. par
 šatologus, 100 gab.,
 kontraktus un obligāzijas adrešu šartis,
 preekšch grunšgabalū-pahr- koncertu, teatru un weešigu
 doschānas, walaru biletēs,
 rullūs preekšch teesu eestahdem programās un iššinojumuš,
 un priwat-wajādšibām, wihna, šchnabju, ruma, kon-
 šhimes preekšch līnu un lopu jata, alus u. z. etiketes wi-
 tirgotājeem, jādās krahšās un mušturdš,
 wifadās twintes, glibri iššrahdatas,
 celuhgumu biletēs uš šahšam, rehkenu blanketes
 šriššibām u. t. t., u. t. t.,
 šaderināschānās šartis,

Rīgas Kokwīlnas Manufakturas
 Fabreedriba
 Strašdu muišchā, pēc Rīgas:
 Noliktawā: Šekšhriģā, Peldu (Zuhnu) eelā Nr. 10.
 Wifšhinas (Chadwick) šchniamees deegi, šalti un krahšaint ekele-
 šchānās deegi, anšchamees deegi, wate, pušwīlna un lampu dattēs.

Rīgā, Rīgā,
Kungu Šaffer-
eelā berga
Nē 22, namā.
 Par šabritās ženam
 dabušant
andekli, līnu un
pakulu dšijas
 Rīgas šabritās noliktawā,
K. Lorch & beedr.,
 Rīgā, Kungu eelā Nr 22.

Widšemes lopu aištahweschānās
 beedribās šallīs
 Keweles eelā Nr. 45 (85).
 Ruštoni teel šatrā šailā ušnemti.
 Šlimi kuffant šop abrišēti no eestābdes
 šerša šimēdeņās, trešchdeņās un peeti-
 deņās no pšst 12—1 deņās

Wifās aditās leetas,
 paššāmi šejāma labuma, peedahwā par
 šiam ženim
Borcherta un Straš'a
 abišchānās eestābde,
 Grehžineeku (Šinderu) eelā Nr. 13.

Hernhuteeschī.
 Drama peezds zehleendš.
 No
 Poruku Žahna.
 Makšā 35 šap.

Jerusalemē,
 šahda ša tagad ištāšas, šas šur atrodams
 un šinas no wifās šanašāna šemes. Ša-
 rakšitīs A. Šchērb ergš. Štra pawāirota
 drula.
 Makšā 40 šap.

Žhja geografija,
 žeb: šemes ištāšhichāna preekšch pagāst-
 uš šaprīntu-štolānu, šarakti, no D. Šant,
 Weshotnes dr. māhšitāja. Štra wifšaur
 pawālabota un pawāirota drula.
 Makšā 25 šap.

Žhja māhžiba,
 šā bītes šakopj un ja-audšina. Wifšēem
 bītēnēteem par šabu no šoku-šatū, wal-
 pāhtull.
 Makšā 15 šap.

Ernsts Plates.
 Šeemeka
 apdrošhinaschānās beedriba.
 Wloangštoki apššiprināta 1872. g.
 Šamata-kapitāls 1,200,300 rbl.
 šā š ar eewehrošāmu rešetiwes šapitālu.
 Apdrošhina
 pret ugunšbreeschām
 wifadu kuffināmu un neluštāmu ihp-
 schānu, prežes, šabritās u. t. t.
 Agenti: Brahli Fraenfel,
 el. Šmilšchū eelā Nr 17, Reppiena namā.
 Telefons Nr. 18.

Rīgas birščas banka.

Rīgas birščas banka pēc sava bankas veikala atver savā parterā vēlvē preekšč wehrtsleetu ušglabaščanas eerihkotu nodatu, lihdsigu tabdām, kaščdas jau gadeem pastahtw leelakāš pilšehtāš eekšč- un ahrsemēs, sem nošaufuma:

„SAFE-DEPOSIT” eetaise,

un ščo eetaiši, nodatu=škapišču weidā, eerihkotu šaglu un ugunsdroščhōš tresorōš, eeteiz publikas leetoščanai, fā wehrtspapiru un wehrtsleetu ušglabaščanas telpu, pret noteiktu ihres renti.

Tuwakus nošaujums par ščo nodatu=škapišču ihreščanu war dabut šinat Rīgā, birščas bankas lokālā, kur ari peenem peeteiščanos.

Rīgā, februara mehu. 1896. g.

Direkzija.

Rīgas dšelsleetawāš un maščinu fabrikas šabeedriba
agroti

Felsler & Co. Rigā,
peebahwā

Maščina: Karla eelā Nr. 11, pretim Lufuma-Šelgawāš dšelsšeta wolšalam.

Fabrika: Aleksandra eelā Nr. 184.

jannas kulmaščinas ar rokām waj gehpeli dšenamās.

Ščām jaunām kulmaščinām ir kustiņams trumula mantelis, turešč patš no šewis želas, tilišds tulot toša gabali, ašment u. t. t. eekubst kulumā trumuli; žaur to šweščas dalas weeglači war žauri tikt un top kulamas šiftes trumula luhščana attureta. Šibš ar to atronāš pēc ščām jaunām maščinām ihpaščas patent-kulstiftes, kuras šibrāli graubus istuē un winus nepabrēt un top ihpašči wairāš istuēš, nelā ar weenlaščšām kulišitem.

Tablati peebahwajam:

Puzmaščinas, heščelu maščinas, kartupelu un rahženu greesejuš, wišadus arklus u. t. t.

Superfosfatus, kauslu mistus.

Lokomobileš un kulmaščinas
ar twaila špehtu no Richard Garrett & Sons Anglijā, pehš jannatām konstruščiam.

Zehštš!

Preekšč eeswehtiščanas peedah-waju šawu, nupat no jauna pa-wairotu leelu krahjumu wilaināš kleitu drahuas, bukšinus, jaku un mehtelu drahuas u. t. p.

E. Heinze.

Wihnu tirgotawa un ščampanu šabrika

Universel

Grand Champagne.

sec, demi-sec, doux,

pehš Šrantšču parauga (pubelēš ruščis) pagatawōš no

Ludw. A. Schweinfurtha,
Rīgā, Gēhšneela (Sinder) un Maršal-eelu šubri.

Žeenitai publikai laipni šinōju, ka šawai tščuguna krusu darbnizai esmu peeweenojš ari

akmenu kaltumi,

kurā ištawoju dāščadus granita un marmora krusus, tabpeles u. t. t.

Ari peenemu apšeltijumus uš kapu šoleem, šehinam un šehdem.

Pateikdamees par eewehribu tščuguna krusu nowemščanā, žeenijamo publiku luhšju pabalšit manu jauno arodu šaweem apšellejumeem.

Augšteenišā

J. Lahzis,
Nr. 21, Rīgā, Terbatas eelā Nr. 21.

NB. Ženu rahditāšus, puščlotus dāščadeem tščuguna krusu šimejumeem, peefuhru uš wehleščanos beš mālšas.

Laipni pašinoju, ka esmu šawai libdi šohim pašahwoščai

akmenu kaltumi
peeweenojš

tščuguna krusu ištawoščinās darbnizu un ištawoju pehš ušdeuma wiobrīšfā laišā

wiš. tščuguna krusas, šahlot no 2 1/2 rēl.

Šwehle wišadōš musturōš. Šāpat krahjuma wišadi kapu peeminelli no granita un ištawoščas marmora.

J. Knubbe,
15 Rīgā, Aleksandra eelā Nr. 94.

J. Behršinsch,
Šelgawāš Abriģā, Akmenu eelā Nr. 18, peebahwā wišadōš ahdu prezes leelumā un mašumā, atšalpahdewešcem šinamāš projektus leštaki. Ari peheš un pahrmaina negehetas pret gehretām ahdam.

E. Larsen'a

šelta u. šudraba leelu weikalš tagad atrodas:

Šeelajā Šaun-eelā Nr. 13.

Šhrglu Šabdaribas Beedribā,
šwehtdeem, 8. maršā šč. g.:

Centris.

Šrabis:

Lenore.

Behdu luga ar šbedāščanu 3. žehleendōš. Šahlums pulšten 1/6 watarā. Behš tam:

Weešigs wakars.

Tuwatas šinas programās. Preekščneeziba.

Wehrmana parka šeemas dāhres.

Šē deenas:

Konzerts.

Šahlums pulšten 8 watarā. Še-šā, eekškinot labd. nobolšus, 35 lap. Iščelu grahmatinas (10 bišetes) 3 rēl.

Programas, 5 šap. gab., dabujamas pēc šaleo.

Walde.

Wiena Šrewiņas ugunsapdroščināščanas beedriba,

dibinata **1827** Peterburgā.

Šilnigi eemāšatš pamat kapitāls 4,000,000 rēl.
Rezerwes kapitāli 3,000,000 rēl.

General-agents: R. John Hafferbergs,
Rīgā, Rungu eelā Nr. 22.